

ОПЛАТНЕ ВИЛУЧЕННЯ ПРЕДМЕТА ПРАВОПОРУШЕННЯ:
ПРОБЛЕМА ЗАСТОСУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Пророченко В.В., Старенок І.П.,

студенти юридичного факультету

Чернігівський національний технологічний університет

м. Чернігів, Україна

В сучасних умовах дослідження правової природи адміністративних стягнень потребує комплексного підходу, оскільки багатоманіття адміністративних стягнень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) зумовлює необхідність диференційованого дослідження їх сутності. Одним із видів адміністративних стягнень передбачених ст. 24 КУпАП є оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення. На відміну від інших даний вид адміністративних стягнень є недостатньо дослідженим в науці адміністративного права. Особливості та перспективи його подальшого застосування є достатньо актуальними, оскільки в науці точаться дискусії щодо недоцільності використання даного виду адміністративних стягнень.

Вивченням питань, пов'язаних із застосуванням адміністративних санкцій займалися такі вчені як В.Б. Авер'янов, Ю.П. Битяк, І.І. Веремеєнко, Р.С. Козюренко, Т.О. Коломоєць та інші.

Перш за все, слід визначити поняття адміністративного стягнення. Так, згідно ст. 23 КУпАП адміністративне стягнення є мірою відповідальності і застосовується з метою виховання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, в дусі додержання законів України, поваги до правил співжиття, а також запобігання вчиненню нових правопорушень як самим правопорушником, так і іншими особами [1].

На думку Т.О. Коломєць адміністративними санкціями є зафіксовані у санкціях адміністративно-правових норм заходи примусу, які застосовуються органами адміністративної юрисдикції щодо особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, з метою попередження вчинення нових правопорушень як цією особою, так і іншими особами, виховання та покарання цієї особи [2, с. 192].

Адміністративні стягнення поділяються на кілька різновидів. Так, ось, оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, як вид адміністративного стягнення належить до адміністративних стягнень майнового характеру [3, с. 96].

Оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення передбачене ст. 28 КУпАП. Так, оплатне вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, полягає в його примусовому вилученні за рішенням суду і наступній реалізації з передачею вирученої суми колишньому власникові з відрахуванням витрат по реалізації вилученого предмета. Порядок застосування оплатного вилучення і види предметів, які підлягають вилученню, встановлюються цим Кодексом та іншими законами України [2].

Досліджуючи сутність даного виду стягнення зауважимо, що мета стягнення у вигляді оплатного вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення - позбавити порушника права володіння предметом, який ним використовується незаконно або з порушенням загальнообов'язкових правил користування, встановлених законодавством. КУпАП передбачає можливість застосування оплатного вилучення транспортних засобів за повторне протягом року керування ними в стані сп'яніння або ухилення від проходження огляду на наявність сп'яніння (ч. 2 ст. 130) і за повторне керування цими засобами, не зареєстрованими (перереєстрованими) у встановленому порядку, з підробленим

номерним знаком чи з номерним знаком, який не належить цьому засобу, або з умисно прихованим номерним знаком (ч. 5 ст. 121), а також вогнепальної зброї та боєприпасів до неї за порушення правил їх зберігання чи перевезення (ч. 1 ст. 191) і за ухилення від реалізації зброї та боєприпасів громадянами, у яких органами внутрішніх справ анульовано дозвіл на їх зберігання (ст. 193) [4, с. 119].

Слід відмітити, що дане адміністративне стягнення відповідно до вимог ст. 25 КУАП може бути як основним, так і додатковим, але фактично це покарання застосовується винятково як додаткове, оскільки в межах КУпАП не лишилося статей, які б дозволяли застосувати його як основний вид покарання. Воно може бути застосоване лише тоді, коли це передбачено санкцією відповідної статті. Зазвичай це альтернативний вид покарання, застосування або незастосування якого віднесено до компетенції органу або посадової особи, яка вирішує справу по суті. Проте, саме складність застосування даного стягнення не спонукає працівників правоохоронних органів його накладати. Проте в КУпАП містяться і такі склади адміністративних проступків, за вчинення яких застосування оплатного вилучення майна, яке стало знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення, є обов'язковим, що створює додаткові «проблеми» для суб'єктів правозастосування.

І. І. Веремєєнко пропонує залишити це стягнення лише як додаткове, оскільки воно має чітко визначену спрямованість і абсолютно визначений характер [5, с.10-11]

Ми погоджуємося з думкою Л.В. Шестак, що проблема застосування цього виду покарання полягає в тому, що воно може застосовуватися винятково щодо майна, яке належить особі на праві приватної власності. Якщо ж особа не є власником, а виступає недобросовісним користувачем, володільцем такого майна, дана санкція не може бути застосована, що, в окремих випадках, приводить фактично до безвідповідальності правопорушника. Так, якщо особа-невласник транспортного засобу за керування таким засобом у нетверезому

стані була позбавлена права керування (ч. 1 ст. 130 КУпАП), то вчинення цього ж правопорушення повторно дозволяє застосувати до горе-водія лише штрафні санкції (ч. 2 ст. 130 КУпАП), оскільки прав на управління транспортним засобом його вже позбавлено, а оплатно вилучити транспортний засіб неможливо, бо він не є власністю порушника [6, с.147].

Таким чином, дослідивши юридичну природу та особливості застосування такого виду адміністративного покарання, як оплатне вилучення предмета, який став безпосереднім об'єктом або знаряддям вчинення адміністративного правопорушення можемо зробити висновок про недоцільність його застосування, а тому, на нашу думку, необхідно його виключити з системи адміністративних стягнень, оскільки воно не несе собою жодного покарання для правопорушника.

Література:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. // Відомості Верховної Ради УРСР, 1984. – додаток до № 51. – Ст. 1122
2. Коломоець Т.О. Адміністративний примус у публічному праві України : теорія, досвід та практика реалізації : [монографія] ; за ред. В.К. Шкарупи. – Запоріжжя : Поліграф, 2004. – 403 с.
3. Козюренко Р. С. Заходи адміністративної відповідальності за вчинені правопорушення: поняття та класифікація / Р. С. Козюренко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. - 2016. - № 845. - С. 94-98.
4. Калюжний Р.А., Комзюк А.Т., Погрібний О.О. та ін. Науково-практичний коментар Кодексу України про адміністративні правопорушення. К. : Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. - 781 с.
5. Веремеєнко И. И. Административно-правовые санкции / И. И. Веремеєнко. – М.: Юрид. лит., 1975. – 192 с.
6. Шестак Л. В. До питання про доцільність застосування оплатного вилучення предмета, який став знаряддям вчинення або безпосереднім об'єктом

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕРПІЛОЇ ОСОБИ В СКЛАДІ ЗЛОЧИНУ,
ПЕРЕДБАЧЕНОМУ В СТ.155 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Романчак Г.В.,

*здобувач вищої освіти факультету №6
Львівський державний університет внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

Тема статевих злочинів, а, зокрема, статевих злочинів проти неповнолітніх, і нині залишається актуальною. Вони становлять підвищену суспільну небезпеку, а положення про те, що дитина внаслідок її фізичної та розумової незрілості потребує посиленої охорони й піклування, уже давно отримало загальне визнання. Ефективність кримінально-правової протидії статевим злочинам проти неповнолітніх зумовлюється багатьма обставинами, серед яких провідне місце займає досконалість самого закону про кримінальну відповідальність. Це значною мірою активізувало пошуки шляхів вдосконалення чинного законодавства в Україні.

Набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо захисту дітей від сексуальних зловживань та сексуальної експлуатації» 14 березня 2018 р. № 2334-VIII, яким внесено зміни до статті 155 Кримінального кодексу України.

Цим законодавчим актом вдосконалено кримінальне законодавство та приведено його у відповідність до міжнародних стандартів у сфері протидії сексуальним зловживанням щодо дітей. Закон стосується ненасильницького статевого злочину в частині зміни потерпілої особи.

Дотепер стаття 155 Кримінального кодексу України встановлювала кримінальну відповідальність за статеві зносини з особою, *що не досягла*